

Tidsskrift-Oversigt.

Statsøkonomisk Tidsskrift. 4de Hefte A. 1902:

Ebbe Hertzberg: Om udbredelse af socialøkonomisk kundskab. — Den norske statsøkonomiske Forening har, ligesom vor nationaløkonomiske Forening, indtil ført et stille Hjemmeliv med Foredragsaftener og Diskussioner for Medlemskredsen. Kun igennem dens Tidsskrift er den norske Forening traadt i Forhold til Omverdenen — ganske som hos os. Nu synes der imidlertid i den statsøkonomiske Forening at være opstaaet en Stemning for »at gøre noget« udadtil, at søge at faa videre Kredse i Tale, at faa rejst en Bevægelse for Udbredelse af socialøkonomisk Kundskab. Anledningen hertil var et Foredrag, der sidste Vinter blev holdt af Højesteretsassessor Hagerup Bull om den urovækkende Stigning i Norges Statsgæld, ved hvilken Lejlighed Foredragsholderen bl. a. tog til Orde for en Række Reformers i den hele Maade at behandle Finanssager paa. I den paafølgende Diskussion fremhævede Professor Ebbe Hertzberg, at det eneste sikre Middel til en varig Forbedring af disse Forhold var at søge i en almindelig Opdragelse af Folket til at tænke og indrette sig økonomisk, hvilket atter forudsætter udbredt Kendskab til de almindelige socialøkonomiske Love. I afvigte Efteraar har Prof. Hertzberg saa holdt et Foredrag, hvori han nærmere undersøger, ad hvilke Veje man bør gaa frem, og specielt om og hvorledes den statsøkonomiske Forening bør gribe Sagen an.

Professor Hertzbergs Udgangspunkt er det ubestridelige, at da Norge nu har almindelig politisk Valgret — praktisk talt uden konstitutionelle Kauteler mod dens Eneherredømme — gælder det om at opdrage den almindelige Stemmeret til at kunne styre. Det er paa hele Folkeopdragelsen at Blikket maa rettes, hverken mere eller mindre; det gælder om at føre selve den nationale Tænkemaade ind paa økonomiske Baner. Der er lang Vej frem, og der maa gaas grundigt til Værks. Skolen (den lavere saa vel som den højere) maa tage sin Del af Arbejdet; den maa udnytte og bygge videre paa de naturlige Forudsætninger for at forstaa de grundlæggende økonomiske Aximer, der findes hos ethvert normalt Barn. Hertzberg tænker ikke paa at indføre Økonomi som selvstændigt Fag i Barneskolen, men han vil indskærpe dennes Lærere, at deres Opgave er at opdrage for Livet, at give Børnene Anvisning paa at iagttage, at tænke og opfatte »kvantitativt«. Senere maa saa Tankegangens Uddybning i økonomisk Retning søges ad andre Veje. I de højere Skoler og ved Universitetet maa der gives Økonomien som Fag en selvstændig Plads med særskilt Afspasning efter de forskellige Livsstillinger, Uddannelsen tager Sigte paa. Særlig — og med god Grund — anbefaler Hertzberg at give Teknikerne en solid socialøkonomisk Uddannelse; her vil der ikke være uovervindelige Vanskeligheder, efter at i vore Dage Faget er blevet lagt saa godt til Rette, navnlig ved tyske Videnskabsmænds ihærdige Anstrængelser. Ved Siden af de antydede Reformers paa Undervisningens Omraade bør der straks tages fat paa Afholdelsen af populære Foredrag og Diskussioner om økonomiske Spørgsmaal og paa Udgivelse af oplysende og orienterende Smaaskrifter. Og paa disse to Omraader mener Prof. Hertzberg at der ligger Opgaver for den socialøkonomiske Forening. Om den kan finde Midler (personelle og pekuniære) til at sætte Værket i Gang, vil Fremtiden vise.